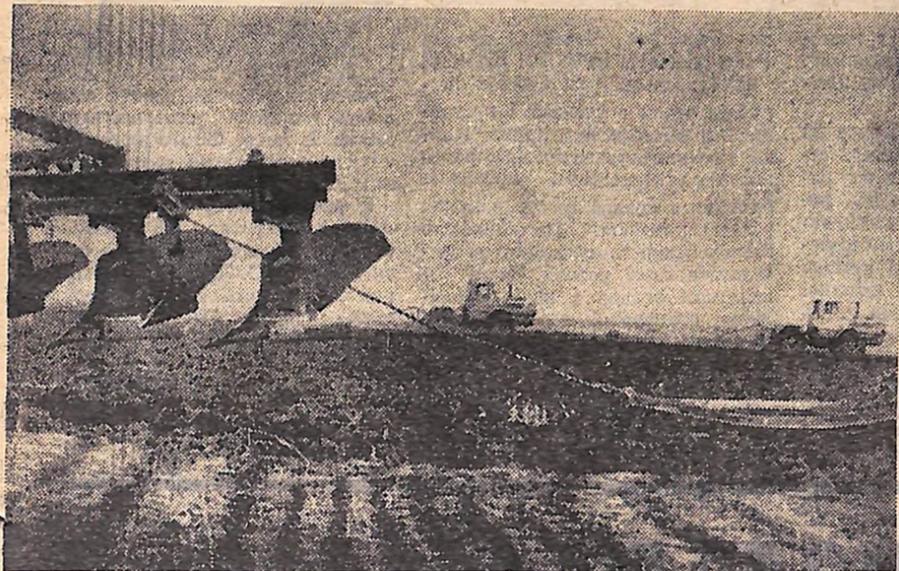

У полі — степові багатирі молодий комуніст Андрій Перепелиця і комсомолец Станіслав Касьяненко! На оранці — близько 45 гектарів за 22 години! Радгосп «Реконструктор» Долинського району виконав п'ятирічку по виробництву і продажу хліба державі.

РЕКОРДИ СТАНУТЬ НОРМОЮ

КОМБАЙНИ ще не вийшли із загінок, а на полі вже працювали орачі. Нас схвилювала звістка про рекорд механізаторів із Охтирського району Сумської області, які досягли годинної продуктивності на трактор 2,03 гектара. Чули і про успіх орачів з колгоспу імені Кірова Бобринецького району. Тож, знаючи, що своєчасна оранка під озими — одна з найважливіших умов одержання ви-

сокого майбутнього врожаю, вирішили добиватися рекордного виробітку на трактор і ми. Коли такий рух стане масовим, рекорд — нормою. Це підтвердили і мої товариші у загінці.

Ми вийшли у поле із твердим наміром дотримати слова. Я орав із молодим комуністом Андрієм Перепелицею. На Т-150 за 22 години безперебійної роботи зорали 44,78 гекта-

ра. Неподалік на такому ж тракторі працював Петро Панасович Пришляк. За 11 годин він додав на свій рахунок 22,08 гектара площі. А молоді орачі Микола Тростяний та Роман Ключа, як і ми, не виводили із загінки 22 години свій трактор. На Т-74 вони зорали 29,46 гектара.

На більшості полів, де ще днями під промінням сонця виблискувала стерня,

сьогодні переважає уже чорний колір, з 2139 гектарів, де розмістяться озими, грунт зорано вже більш, ніж на двох тисячах. І немало в цьому допомогло те, що механізатори господарства намагаються добитися на кожен трактор рекордного добового виробітку.

С. КАСЬЯНЕНКО, комсомолец, тракторист колгоспу «Дружба» Компаніївського району.

На фото (ліворуч): оранка під озими в колгоспі «Дружба» Компаніївського району; комсомолец С. Касьяненко.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЯ!

МОЛОДІЙ КОМОСОЛЬСЬКИЙ КОШТАР

ОРГАН КОМСОМОЛЬСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ.

Рік
видавання XV

№ 99 (1891).

ЧЕТВЕР

15

серпня

1974 року

Ціна 2 коп.

СЬОГОДНІ ПОПЕРЕДУ

Анатолій САМОЙЛЕНКО з радгоспу «Мар'янівський» Маловисківського району, намолотив 13 149 центнерів зерна;

Григорій НАЗАРЕНКО з колгоспу імені ХХІ з'їзду КПРС Бобринецького району — 11 726;

Егор ГАВРИЛОВ з колгоспу «Путь Октября» Онупфіївського району — 10 414;

Микола ПОПАДЮК з колгоспу «Україна» Маловисківського району — 9659;

Микола МИГОЛЬ з колгоспу імені Леніна Долинського району — 9615;

Степан РОДЗЯК з колгоспу «Зоря комунізму» Долинського району — 9300;

Леонід БИЧЕНКО з колгоспу імені Фрунзе Компаніївського району — 8732;

Василь ОПОШНЯНСЬКИЙ з колгоспу «Прогрес» Новомиргородського району — 8585;

Володимир БІЛИЙ з колгоспу імені Леніна Долинського району — 8553;

Микола ЯКОВЕНКО з колгоспу імені Леніна Долинського району — 8252;

Віктор СЕНДЗЮК з колгоспу імені Кірова Бобринецького району — 8215;

Олександр СЕМЕНОВ з радгоспу «Більшовик» Новоукраїнського району — 8112;

Михайло ІВАНОВ з колгоспу імені Шевченка Новомиргородського району — 8050.

У ЖИНОК КОМСОМОЛЬСЬКО-МОЛОДІЖНОЇ

Погодні умови цього року не pestили хліборобів Олександрійщини, але трудівники колгоспних ланів виростили непоганий врожай. Добрий ужинок видався в колгоспі імені Калішніна. Жнива тут закінчили в стислі строки. Господарство успішно виконує план продажу хліба державі.

Особливо напружено проходило збирання колосових в комсомольсько-молодіжній тракторній бригаді, яку очолює делегат XVII з'їзду ВЛКСМ, кавалер ордена Трудового Червоного Прапора В. Галушка. Ні вдень, ні вночі не затихали мотори комбайнів. «Жодного колоска не залишило в полі», — кинули ключ молоді механізатори. І вони дотримали свого слова.

Трудове суперництво народжує передовиків змагання, героїв жнив. Цього разу першість

виборів молодий комуніст Микола Бородавка, який з площі 200 гектарів намолотив 7260 центнерів хліба. Віктор Бударний скопив 170 гектарів і намолотив 5600 центнерів.

Врожайність озимої пшениці — 34,5, ячменю — 33,5 центнера з гектара.

Разом із збиранням ранніх зернових молоді хлібороби готують основу під майбутній врожай. Площу під озими вже зорано.

Цими днями почали оранку на зяб. Відзначаються групкомсорв бригади Валерій Легкошерст, Михайло Щербина, які виконують по півтори норми за зміну.

О. БІЛОТКАЧ, заступник секретаря комсомольської організації колгоспу імені Калішніна Олександрійського району.

ЗНАМЕННИЙ РАПОРТ

По 37,3 центнера зернових на круг зобов'язалися зібрати північного року хлібороби колгоспу імені Щорса. Слова дотримали. З кожного із 3047 гектарів зібрано по 37,7 центнера зерна. Щойно тут рапортували про виконання першої заповіді перед Батьківщиною. 53 740 центнерів добірного зерна засіяно в державні засіки.

Достроково про виконання річного плану

продажу хліба державі рапортував і радгосп «Реконструктор». 16 947 центнерів зерна, що на 2378 центнерів більше від зобов'язань, доставлено на хлібоприймальні пункти із токів господарства. Хлібороби радгоспу одними з перших в районі виконали п'ятирічне завдання. При плані 67 500 центнерів зерна, вони продали вже 69 865.

С. МАТУСЯК.

Долинський район.

ЗАВІТАЙТЕ ДО АГІТБЕСІДКИ!

На кожному відділку радгоспу «Мар'янівський» Маловисківського району обладнано агітбесідки. Їх близько десяти. У період збирання врожаю ранніх зернових, заготівлі кормів вони стали справжніми

центрами ідеологічної роботи серед трудівників господарства.

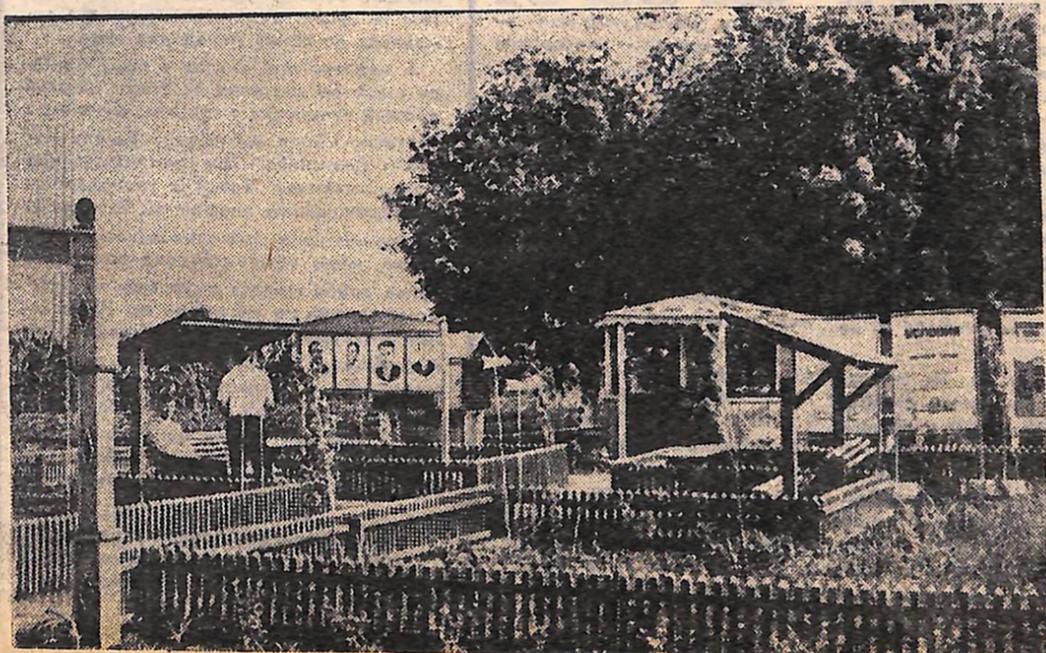
Зі смаком змайстровані щити із зобов'язаннями, лавки, навіси, дошки пошани. Вони ніби живуче, глибока криниця, що

додає сили джерельною водою невтомним степовикам.

Це й вони допомогли мар'янівцям виконати достроково п'ятирічку на хлібному полі.

На фото: агітбесідка у Мар'янівському відділку господарства.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

За прикладом наставника

Делегат XXII з'їзду комсомолу України Міля Дудник з колгоспу імені Леніна Знамянського району вже кілька років укладає договір на соціалістичне змагання з досвідченою свинаркою Надією Артемівною Пророк. Це хороший стимул. Як повідомив редакцію міськомкомсомолу при підбитті підсумків участі молодих тваринників у Всесоюзному соціалістичному змаганні за сім місяців визначального року, Міля Дудник визнана першою свинаркою району.

О. КИРИЛКО.

Знамянський район.

ВЕЛИКИМ, прощальним вогнищем, піснями про Батьківщину, партію і комсомол завершилася 10 серпня на Ставрополі Всесоюзний зліт членів учнівських виробничих бригад. Лишилися позаду чотири дні, насичені цікавими подіями. Учасники зльоту зустрічалися з учнями, Героями Соціалістичної Праці, провели конкурси на краще знання техніки. Заохочуючою була поїздка по колгоспах Ставрополля, де двадцять років тому народився рух учнівських бригад. Тепер він став масовим. У 42 тисячах бригад і лісництв країни проходять трудове загартування понад три мільйони сільських школярів. Про них піклуються наставники, їм створено всі умови для навчання, відпочинку і праці на дослідних полях і фермах. Учнівські бригади на Ставрополі, наприклад, добре оснащені технікою, мають свої лабораторії, майстерні. Для них спо-

руджені польові табори з гуртожитками, клубами, їдальнями, спортивними майданчиками, квітниками.

Вони підтримують зв'язок з 25 науковими закладами країни, ведуть за їх завданнями дослідну роботу. Тільки за останні п'ять років понад триста рекомендацій, вироблених школярами у співдружності з учнями, дістали путівку на поля і ферми. Торік школярі виростили вісім тисяч тонн насінного зерна, 55 тисяч тонн цукрових буряків, 4500 тонн пасіння соянишки, 400 тисяч курей, гусей, качок, заклали п'ятсот гектарів нових садів. За ці успіхи учнівським бригадам Ставрополля присудже-

но перехідний Червоний прапор Радн Міністрів РРФСР і ВЦРПС.

Юні посланці усіх братніх республік разом з учнями і наставниками визнали необхідним ширше використовувати досвід ставропольців у переведенні учнівських бригад на повний господарський і самоуправління. Це підвищить відповідальність школярів за результати своєї роботи, дасть їм початкові знання в науці управління, планування, економіки. Визнано необхідним тісніше пов'язувати навчальний процес у школі з роботою учнівських бригад: готувати, крім механізаторів, тваринників, рослинників, також меліораторів, радіодиспетчерів, сло-

сарів та інших спеціалістів, яких потребує село. На зльоті говорилося і про необхідність серійного виробництва легких, зручних, малобаритних машин для дослідних полів.

Словені сил і енергії, патунем привітанням Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва, учасники зльоту позивають гостиницу ставропольську землю. Їх чекає багато дослідючих справ. Щасливої долги бажають їм ставропольські хлібороби.

У роботі зльоту взяли участь перший секретар ЦК ВЛКСМ Є. М. Тяжельников, міністр освіти СРСР М. О. Прокоф'єв, заступник завідувачого сільськогосподарським відділом ЦК КПРС і К. Каустаян, секретар ВЦРПС Л. А. Земляникова.

К. МІЦЕНКО,
кор. ТАРС.Станиця Новопавлівська,
Ставропольський край.

НА СТАРТІ У ВЕЛИКЕ ЖИТТЯ

ХВАЛА ВАМ, РУКИ МОЛОДІ!

ДОЛЮ ВРОЖАЮ ВИРІШУЮТЬ КОНКРЕТНІ ЛЮДИ. ВОНА ЗАЛЕЖИТЬ ВІД КОЛЕКТИВНОЇ ПРАЦІ І ПРАЦІ КОЖНОГО.

ОСТАННІ КОЛОСИ З ОСТАННЬОЇ ЗАПІНКИ. РАДІСТЬ ТРУДОВОЇ ПЕРЕМОГИ!
НА ФОТО: КОМБАЙНЕР КОЛГОСПУ ІМЕНІ ФРУН-
ЗЕ КОМПАНІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЕОНІД ВІНЧЕНКО.
ФОТО Л. МІРГОРОДСЬКОГО.

На в'їзній арці напис сповістив: «Комсомольсько-молодіжна бригада».

Не так просто нині розшукати бригадира Анатолія Харкавого чи групкомсорга Валерія Желудкова. Жива!.. Пора гаряча і копінка. Анатолію Івахнюкові, другому секретареві Ульяновського райкому комсомолу, допомогла кухарка: направила до контори правління колгоспу «Родина», туди мав під'їхати і Анатолій.

Праворуч, звіддала стрекочуть три комбайни. То, як ми дізналися пізніше, останній клин пшениці. Лишається на іншому полі ще трохи вієса. Серпневу спеку, мовби побрідавшись із хліборобами, остуджував прохолодний вітерець. Наначе доносить передчуття великого свята жнивників. «Буде в нас на обжинках, святковий стіл. Звучатимуть слова й пісні Вільхівської агіткульбригади, славимуть роботящі руки й невисипучі голови. Одягатимуть хлопців наших у колосисті вінки, та на всю округу гучні музики... Ех, і втома забудеться!» — ці слова трохи замріяно прокаже бригадир згодом, в кінці дня, проводжаючи нас.

А тут, за столом у робочому кабінеті, Анатолій Харкавий трохи споважливо і водночас просто розповідає про живані будні свого колективу.

— Своєрідність сезону? Усі десять наших агрегатів ідуть на жнивах рівно. Інакше й бути не може. За цим стоїть взаємодопомога, ачасна підтримка кожного, хто потрапляв у скрутну ситуацію. Ми не дозволяємо техніці підводити нас.

І вже з усмішкою продовжує, моваючи, якби ми ж

господарі становища. За підтвердженням далеко не довелось ходити. Повертались до тракторного стану і заїхали до агрегату комбайнера Анатолія Черевайка та Анатолія Коцюроби. Комсомольці неголодно перемовилися з бригадиром, і він стримано кивнув: треба було швидше поміняти паси-

«НЕСІТЬ ХЛОПЦЯМ ВІНКИ...»

Ударно віджнинувала комсомольсько-молодіжна тракторна бригада Анатолія Харкавого

варіатора. За кілька хвилин їх доставили сюди.

— Запитаєте, де ж моїх десятків? — скитнув поглядом бригадир. — У Синьки, це другий відділок нашого колгоспу, шість послів. Хоч там, у сусіда, чотирнадцять, наші будуть доброю підмогою. Швидко впорасьмо гуртом.

Є в комсомольсько-молодіжній свої рекордсмени. Досвідчений хлібороб І. П. Олійник завжди допомагає молодим, цього року попередню на «Колосі» — вже за 12 тисяч центнерів обмолоченого хліба. Недалеко відстав і молодий комуніст Іван Бондар, який живе на «Ниві».

Згадалась деталь: у полі Анатолій Харкавий і не думав про цигарку, а вже на бригаді, коли сіли на лавці під де-

ревом, і собі затагнувся димом.

— Отак, вважаю, що не палю. Бо вогонь зараз всюди стає поганим слугою. У нас із контролем суворо. Протипожежна дружина і ціла сітка громадських інспекторів по догляду за втратами зерна на жнивах. Комісія, поки поставили кожного знак «Д-74», знаєте, скільки проріх знайшла? І в полі, зупинив агрегат мій помічник Павло Олійник, та не до половини одразу йде, під копицею, а догляне, як приймє колос похилий транспортер, чи ціла його камера. Та ще ряд отаких точок...

А про «Колос» вирішили одноставно — краще пускати на прямє комбайнування. Машина славна, справді, потужна, два барабани видають «на-гора» по 7 кілограмів зерна за секунду.

Думав спершу про бригадира, що характер його може обернутися для підлеглих надмірно прискіпливістю. Сумніви розвіяли самі ж члени комсомольсько-молодіжної — говорили про Анатолія як про старшого товариша, з щирою повагою. А вимогливості — не відбереш.

— Мужчини ж. Не люблю, відверто, коли хтось спробує захникати. Ні, якщо у людини нещастя чи невдача, а чи йнакшій іноді — це видно всім. Ніхто не одмовиться допомогти. А в роботі подобаються такі хлопці, що вміють, коли це треба, працювати 24 години на добу.

Пригадали й комсомольські збори перед жнивками і скупі

на слова, ділові «оперативки». Ще тоді пообіцяв кожен — з поля треба зібрати весь хліб, до зернини, вчасно і сповна розрахуватися з державою. Тепер результат — ранні зернових — 45 центнерів з гектара. Є площі, які дали по 55—60 центнерів пшениці!

Три роки підряд комсомольсько-молодіжна бригада Анатолія Харкавого виборювала перехідний Червоний прапор з дружного нам Толбухінського округу. Як переможців у соціалістичному змаганні серед комсомольсько-молодіжних тракторних бригад перехідним Червоним прапором нагородив колектив обком комсомолу. Тепер відчуття — «вибороти легше, аніж утримати» спонукає комсомольців до ударної праці.

Зазначив бригадир, що не дрімать друзі-суперники — комсомольсько-молодіжна тракторна бригада Миколи Давидова з Новоукраїнського району. Колективи вже обмінялися візитами. Знайомилися з трудовими успіхами на місцях, дізналися для себе багато цінного, що варто запозичити. Позмагалися навіть у спорті на волейбольному майданчику та футбольному полі. Дружні в них суперники, хоч і менший колектив, але помітно — навколо Давидова тісний гурт, — так сказав Анатолій Харкавий.

І була наостанку ота мова про обжинки. І слова Анатолія Харкавого: «Кожен новачок стає нашим хлопцем, і йдуть до нас комсомольці, бо їм тут завжди чекають».

А. НЕЧИТАЙЛО,
спецкор «Молодого комунара».
Ульяновський район.

В ДЕНЬ І ВНОЧІ йде велика битва за хліб. Жодної згаяної хвилини! Жодної втраченої зернини! Ці слова — не проста собі патетика, а висока ціль, що гурт нас і спрямовує на нові досягнення нинішньої відповідальної пори.

ПРОЖИТИЙ ДЕНЬ— ЯК СЕРЦЯ УДАР

● СЛУХАЄТЬСЯ ДІВЧАТ КЕРМО МАШИНИ

Перевезення соломи від комбайна, чим в зайнята на жнивах, взаємно не менш важливим у праці комбайнерів. Разом з тим доводиться приділяти багато часу й уваги доглядові за качанистою та підготовці техніки до її збирання. Не вдовзі ж бо другі жнива.

Урожай кукурудзи на площі 130 гектарів, яку доглядає наша комсомольсько-молодіжна ланка, обіцяє бути високим. Для цього зроблено все. Ще минулої осені під час оранки на кожний гектар землі було внесено по 1,5—2 центнери аміачної води та по 3 центнери суперфосфату, і, загалом, на всю площу — понад 25 тонн органічних добрив. Основу під цьогорічний урожай качанистої закладено найміцнішу. До сівби окрім боронування було ще проведено закриття вологи та дворазову глибoku культувацію ґрунту. Не покладаючи рук, над цим працювали усі члени ланки. За три дні площу було засіяно. Роботу цю, як ланковій, доручили мені та найдосвідченішому сівачеві нашої ланки Миколі Кожухареві. Ніколи не забудеться, як в ці дні хвилювалися. Адже це в могому житті було вперше. А від того, як дбайливо і в які терміни проводиться сівба, залежить і те, як швидко зародить лан.

По рясах сходів — клопотів було не менше. Мов коло малої дитини ходили, плачучи ніжні паростки. З появою 3—4 листочків встигли провести на всій площі триразове боронування і рихлення. А всього міжрядний обробіток по сходів кукурудзи було проведено п'ять раз. Три рази — з одночасним підживленням. До живлющих черевних дожив площью встигли пройти і підгортати. Тож не дивно, що зараз кукурудза вимахнула до сонця понад два метри.

А недавно оце завітав у нашу бригаду ініціатор змагання за стоцентнерний урожай кукурудзи з гектара, агроном з колгоспу «Зоря комунізму» Василь Іванович Давискиба. Він розповідав про механізаторську ланку їх господарства по вирощуванню качанистої. Вступивши в соціалістичне змагання із таким колективом, наша комсомольсько-молодіжна ланка зобов'язалася виростити на кожному гектарі не менше як по 100 центнерів кукурудзи. Оглянувши нашу тінку й стеблисту, багатий досвідом та знаннями гість підбадьорив нас, сказавши, що для перемоги у нас вже зараз є найкращі підстави. І вже зараз всі члени нашого колективу настроїли себе до боротьби за високий урожай нових жнив.

Валентина ЄФРЕМЕНКО,
ланкова комсомольсько-молодіжної ланки по вирощуванню кукурудзи колгоспу імені Леніна Новоаркангельського району.

Вони очолюють первинні

ЗНАПОМСТВО з новою людиною залишає слід, єдиний і неповторний, як неповторна і сама людина. І коли виникає бажання побачитись знову, продовжити знайомство — значить зустріч збагатилася тебе. Ці родини прийшли пізніше. А спочатку був візит у комітет комсомольської організації Кіровоградського ремонтного заводу «Укрліфосентехніка». Там порадили зустрітись з Миколою Кабишевим. Рекомендували як активного секретаря цехової комсомолки, який добре знає своїх товаришів, і просто — цікава людина.

Металічний цех. Новачка тут одразу охоплює різноманітність роботи різців, парадження нових деталей. Микола Кабишев завбачливо протягнув для вітання лікоть, мовляв, тільки-но від верста-ту. Привітне обличчя, уважний, уважний погляд. Від Миколи я почув досить багато: і що турбує зараз комсомольців цеху, і про кращих виробничників, але ані слова про себе.

ТАКІ ОДНАКОВІ І... РІЗНІ

Майже сім років. От, про кого треба писати! Іноді за людину бачиш, ніж вона сама, говорять її ставлення до товаришів. Бачиш в успіхах інших більше, ніж у своїх — теж вміння, і властиве воно не кожному. Микола Кабишев не тільки бачить успіхи друга, але й вміє щиро їм радіти. Як захоплено розповідає він про Миколу Будникова, котрий ось вже другий рік утримує звання кращого молодого токаря заводу.

— Важко йому, я ж бачу. Вдень на роботі, ввечері у школі робітничої молоді, та ще вдома — сім'я, а тримається. Це вже по-моєму!

— А тобі кіба не важко було, коли тебе, ще новачка у цеху, вибрали комсомольським секретарем?

Микола Будников пригадує ті дні. Чому саме кандидатуру його Кабишева, запропонував він тоді? Працював Кабишев у цеху недовго. Але за плечима мав технікум, кілька місяців заочного навчання в інституті, армію. А ще, мабуть, чи не найголовніше — веселу вдачу і непосидючий характер. Майже за всім місяців вже злетів на третій розряд, щоб не відставати від інших, хоча дехто з тих «інших» був з солідним трудовим стажем. Ось тому й повірив тоді в нього Будников. Зараз він і не згадає, що сам за два з половиною роки ступив на четверту, передостанню сходинку ткацької кваліфікації. Нагадав про це Кабишев.

КОМСОМЛЬСЬКА організація механічного цеху — чи не одна з найбільших на заводі. Вона об'єднує до п'ятдесяти молодих робітників. Щоб стати секретарем тут, коли кожен працював довше тебе і один одного знає краще, треба мати неабиякий авторитет.

— Довелося завоювати — говорить Кабишев. — Спасибі, тежко це залишилося без підмоги. А хлопці — повіривши в мене.

— Скільки пам'ятаю себе на заводі — все ґрункомсорт, — сміється Будников. — Ну от і подумай: я тебе запропонував, а тобі й допомогу.

Саме тоді вперше для багатьох виявився педагогічний хист Будникова. От і зараз, дарма що в школі вчителів, а вже й сам учня має. Ми відійшли до Миколіного вихованця, Віктору Капустіну немов чого ображатися на свого вихователя. За якийсь час місяці Віктор перейшов на самостійну роботу.

Прощаючись з хлопцями, бачу, — про щось замислився комсомольський секретар.

— Чавун його турбує, — пояснює мені Будников. — Виявляється, що чавун сьогодні твердіший зачайного. Ливарний цех вже дещо не відповідає масштабам заводу...

Багато ще хороших почув про хлопців того дня. І замислившись намір повторити зустріч і не раз. І не тільки тому, що ми ровесники і сприймаємо все зі щабля свого віку. Просто того дня у мене з'явилися нові друзі — надійні, комсомольські ватажки.

В. ГРИЦЕЛЬ, студент другого курсу Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

Цікаво проводити час дозволяв школярі в спортивному оздоровчому таборі «Світлячок», що розташований у Знаменському районі. Тут відшліфували свою спортивну майстерність юні легкоатлети, боксери, борці, гімнасти, баскетболісти, гандболісти, тенісисти і велосипедисти. На фото: група легкоатлетів на стрибках у висоту разом зі своїм тренером Василем Дмитровичем СТЕЦЬКОМ. Фото Л. МИРГОРОДСЬКОГО.

ЗМАГАЮТЬСЯ ДИНАМІВЦІ

Кіровоградський стадіон «Шофер» та водна станція «Буревісник» протягом двох днів були ареною особливих багатоборств колективу ГПО. Тут проходила особисто-командна першість обласної ради товариства «Динамо» з цього виду спорту. В змаганнях брали участь команди представників колективу фіз-

культури. До програми входив легкоатлетичний крос на дистанції три тисячі метрів для чоловіків. Сильнішим тут був В. Хронович з другого колективу фізкультури. На дистанції тисячу метрів для жінок не мали собі рівних Л. Настояца з центральної секції. Легкоатлети змагалися силами з бігу на сто метрів, стрибків у

Спорт

довжину і висоту, метання гранати та штовхання ядра. Плавання долали стомити рубіж. Командну першість здобули спортсмени другого колективу фізкультури, де головою рації М. А. Волков.

В. ШАГАЛІЦ, м. Кіровоград.

ЛИСТ — В НОМЕР!

ПРИПИСАНІ ПРОБОЇНИ

Як вже повідомлялося, в області відбулися зональні змагання з багатоборства ГПО на приз «Комсомольської правди». Вони пройшли урочисто, учасники змагань показали добру фізичну підготовку. Та як виявилось, не скрізь змагання з ГПО стали святом. Неправильне розуміння «місцевого патріотизму» деякими організаторами змагань не лише зіпсувало настрій учасникам, але й зіткнулося з моральною неохайністю.

Команда м. Світловодська різного віку (від 10—60 років) з гарним настроєм і почуттям відповідальності вирушила до Олександрії, де мали відбутись зональні змагання з багатоборства. В цілому команда виправдала надії болівників, виступила непогано.

Але ось що прикр. Не все відбулося на високому рівні в організації змагань: початок їх затягнувся, судійська бригада не була повністю укомплектована. Судді, а вони всі були місцеві, м'яко кажучи, не завжди були об'єктив-

ними. Наприклад, судді тт. Козаков і Грищенко на вогневому рубезі при заміні пробної мішені учасниця з Олександрії прикріпила мішень без прізвища і... з головними пробоїнами. Отже, перемога була запланована! А потім виявилось, «переможних» мішеней було кілька. Тов. Грищенко до того ж на заповідній мішені учасника змагань з Світловодська Сингібського «не помітив» двох очок, записавши замість 41 тридцять дев'ять. При втручанні керівника команди «помилка» була виправлена.

Ми попросили розібратися з цими фактами, які, звичайно, не роблять честі господарям, організаторам змагань. Та це залишило їх байдужими і ніхто не був попереджений. А жаль. У ГПО кращий друг — об'єктивність, чесність. Це повинно бути для всіх нас моральним законом.

Г. МАНОЙЛОВ, голова Світловодського комітету фізкультури і спорту, майстер спорту СРСР.

В. КОЛОСОВ, голова Світловодської міської комісії ГПО.

До 30-річчя визволення Радянської України від німецько-фашистських загарбників

КОТОВ ІВАН ГРИГОРОВИЧ — молодший сержант, сапер-розвідник окремого підрозділу. Народився 1925 року в селі Олівці Олександрійського району в селянській сім'ї. Українець. Член КПРС з 1944 року. До лав Радянської Армії призваний у січні 1943 року Урлюгінським райвійськкоматом Павлодарської області. Нагороджений орденами Слави трьох ступенів: третього — 11 травня 1944 року, другого — 18 лютого 1945 року, першого — 15 травня 1945 року, кількома медалями.

КОМСОРГ САПЕРІВ

закривавлений сторінці: «Загинули смертю хоробрих»...

Жодним статутом не передбачено місце комсорга у бою, але Іван Котов завжди знаходився попереду. І коли йшла підготовка до бойової операції. Іван просив майора Воронкова, направити його у взвод, якому належить виконувати найважче завдання. Тому й не дивно, що в числі відзначених нагородами призвище комсорга теж стояло попереду 17 жовтня 1943 року йому вручено медаль «За відвагу». 11 квітня 1944 року — орден Слави третього ступеня — за участь у боях по завершеному визволенні рідної області.

Саме в цей час Іван Котов

став сапером-розвідником. Командир роти капітан Бібіков розпізнав у комсоргові природні якості розвідника.

Адже інженерна розвідка особлива спеціальність. Недарма ж білий Бабіков плавно каже «пророками»: якщо взятра підрозділ починають наступ, Бабіковці сьогодні повинні знешкودити від мін майбутню смугу просування частин. А це не така вже й легка річ — передбачити, де може чатувати пастка в полі, пал... В районі Хатваня почали скучуватись значні артилерійські і танкові сили ворога. Сюма гвардійська мала нанести удар на північно-західному напрямку і вийти до ріки Грон. До цього часу до Естергома,

на правий берег Дунаю, повинні надійти біліська 3-го Українського фронту. Вночі 25 грудня 1944 року Іван Котов очолює групу пошуку, яка мала перейти передову і розвідати можливості наступу фашистів біля села Халемба. На 12 кілометрів заглибомись розвідники у ворожі розташування. Протягом трьох днів вивчали вони паяжні підходу до ріки Грон, і вірогідні місця переправ. Відомості вивчили надзвичайно цінними. Вся група була нагороджена медалями, а Івану Котову в січні 1945 року вручено орден Слави другого ступеня.

Увечері 21 березня військова частина форсувала Грон і повела наступ на місто Нови Замки. Тоді ж молодший сержант Іван Котов був представлений до найвищого солдатського ордена, про нього розповіла біліська-сапером на своїх сторінках військова газета «Вперед до перемоги».

В районі Нови Замки — Мартон група Котова виконувала завдання по розвідці правого берега ріки. Уже кілька спостережних пунктів змінив протягом двох днів Котов, однак віднайти певнішого чи слабшувати прикриття вогнем. Дуже важко оборонити ніяк не шастало.

до металу (Котов не довіряє рукавицям), сніг засипав бач.

Ніч була спокійною, бо прикрилася від фашистів. І водночас — ворогом, відступним і яким. На відсвітку Котову минало бач, перед і позадю. На них триво було вчасно натрапити, знайти, обійти, знешкудити... А працювати довго не вистачило: місцевість постійно освітлювалася і недовго морганили на очі спостерігачів. До того ж і мін гранатували сьогодні різні мастей: то стрибали, то вистригали длі, то — з грома тривалими!

Коли передній край ливини далося позадю, поблизу села Батароне Кесі зіткнулися з німецькими розвідниками. Заговорили кулеметом, по-совітному заухали мін, зрозуміли невдало — і довелось повертатись до своїх. Не ухилялась успіхом і друга спроба: сітлерів підкрили по групі наданий кулеметний і автоматний погонь. Вгроз Котова і його білий помічник саперні вонога, наїті, спробували затопити розвідників у полон. І лише четверта ніч, — з забобонним числом — тринадцять — виявилась шасною.

Визначивши по звуку мертвий простір у смугі кулеметного обстрілу, молодий сержант поїде групу через ливини, в обхід курганів і висоток, вляк і по поє у крижаний воді. В одному місці довелося зминити двох вартових, і без перешкоди, аж на 40 кілометрів, загальбувало прикриття вогнем. Дуже важко розвідати у ворожій тлі, досягла правого берега потрібної ріки.

Чотири доби вимушеного ховання під самітським нісоз фашистів, чатування в небезпечній близькості ворожих атакуючих, і командування отримала чергові цінні розвідальні дані про оборону гірських.

Володимир ЧАБАНЕНКО, член обласного літбюро «Молодий Комунар», м. Кіровоград.

РОБОТА у саперів «тиха». Лише шові ця тиша порушується вибухом, приголомшливим і несподіваним: значить, хтось із товаришів помітив, помилився вперше і востаннє у своєму житті. Окрім клопітких обов'язків сапера мав рядовий Іван Котов ще одну посаду: комсорга військового підрозділу. Тому цілі виходи, які вже вкотре підтверджували відоме прислів'я, діяли на нього подвійно. Мін знімала з комсомольського об'єкту легко, комсомольського об'єкту. Не часто вдавалось розшукувати пробитий кулею чи покривавлений осколками венток білиця, щоб навкід написати на

Люди. Події. Час.

НЕЗЛАМНИЙ ТЕЛЬМАН

18 серпня — 30 років з дня загибелі Ернста Тельмана (1886—1944), діяча німецького і міжнародного комуністичного і робітничого руху.

«...о 6 годині 10 хвилин обидва командофронтари крематорію вийшли і відчинили ворота, щоб впустили у двір великий легковий автомобіль. Із автомобіля вийшли троє цивільних, з яких двоє, очевидно, охороняли третього, що йшов між ними. Він був високого росту, широкоплечий, лисий. Це я помітив, оскільки він був без кашкета.

Вхідних дверей крематорію. Цивільні наказали в'язнів йти попередити. В той момент, коли він, пройшовши між шпалерами есесівців, входив у крематорій, у дворі позаду нього почувся три постріли. Потім всі есесівці і обидва цивільних увійшли у крематорій і зачинили за собою двері. Приблизно через три хвилини в крематорій почувся четвертий постріл. Це, мабуть, був постріл, яким звичайно добивають людину.

Наступного ранку 18 серпня 1944 р. під час чистки печей я знайшов ліву обгорілий кишеньковий годинник. Судачки по кольору попелу, вбитий був спалений в одязі...
Маріан ЗГОДА, колишній польський в'язень Бухенвальда.

муністів: бути вірним великій визвольній ідеї — до кінця.
Ось що писав Тельман своїм дружині і батькові із гітлерівського каземату:
«Берлін, 18 березня, 1933 р. Дорога моя Розал Твоєї листа від 10 і 14.III одержав учора з великою радістю. Минуло вже 14 днів, як я знаходжуся у отця Філіппа». Коли настануть останні 14 днів, які проголосять свободу? Мене багато, багато часу... А поки що ясно лише одне: хто бореться за ідею, велику і могутню ідею, той повинен вміти спокійно, свідомо і, як належить чесному революціонеру, з великою стійкістю переносити всі страждання в цій неминучій боротьбі, адже трудяче людство, перш за все, пролетаріат, ще будуть судити і вирішувати, хто принесе Ні-

меччині національне звільнення.
«Берлін, 1 травня 1933 р. Дорогий мій батьку! Сьогодні, в цей знаменний день, багатий історичними спогадами, шлю привіт тобі, мій Розі, Ірмі, всім знайомим і друзям цієї революційної привіт. Для борця за свободу не ганьба і безчестя, якщо він у цей день, як і тисячі інших борців, позбавлений свободи. Подібно тому, як промені сонця вперто пробиваються крізь темні хмари, що закривають його, врешті-решт все заливають світлом, так справедливість і правда завжди будуть йти вперед і прокладати нові шляхи в майбутнє. Кожен, хто чесно прагнув виконати своє призначення, має і сьогодні право на повагу...»
* Під суворим арештом.

ПО УРОЧИСТІЙ церемонії Зайковські і медсестра Катерина Антонівна Штигун, що також приїде в Добрянку на відкриття пам'ятника бойовому командирові, до пізньої ночі засидяться в будиночку Гетьманців. І буде довга розмова — стишено-уривчаста і ширя, як то буває в людей, яких зблизило спільне горе.
Тоді й розповідь Антонівна історію загибелі Миколи Зайковського.
«Весна 1944 почалася рано. Корнали сніги, і в розгасій землі в'язли люди, коні і гармати. Прокрутитись вперед по такому бездоріжжю було важко. Та все ж бійці 5-ї Гвардійської армії під командуванням генерал-лейтенанта Жадова, змітаючи оборонні рубежі ворога, неухильно рухалися на південний захід.

Як тільки зажеври обрій, по сигналу ракети відкрили прицільний вогонь. Фашисти, для яких це було несподіванкою, розгублено вискакували з хат, запрягали коней і в паніці тікали з села. Село Березова Балка було звільнено від загарбників.
Що трапилось далі — не зовсім зрозуміло. Очевидно, в штабі полку вирішили, що фашисти залишили Юзефпіль і дали команду увійти в село кавалерії. Але німці, які встигли підготуватися до нападу, зустріли її лихвальним вогнем. Майже всі кавалеристи загинули.
Стрільцький полк ішов строем. Попереду — підполковник Зайковський, начальник штабу майор Кошачев і начальник політвідділу майор Новиков.
— Нуно, Катерино Антонівно, пісню! — тоном наказу сказав Зайковський.
— Темная ніч...
— Тільки пули свистять по степу, — тихо почала медсестра улюблену пісню командира. Та метрів через двадцять навальний вогонь фашистів змусив усіх при-

Володимир Базилевський ДЕЛЕГАТ КОНГРЕСУ документальна повість

Точилися запеклі бої. Поблизу Добрянки, в районі подяного млина, 583 стрілецький полк пішов на переправу. Керував нею командир полку, Герой Радянського Союзу підполковник Микола Васильович Зайковський. На порожні залізні бочки, скручені дротом по декілька штук разом, клали колоди і дошки. Тримавсясь руками за трос, що був закріплений на правому березі, солдати напам'яшки просуваючись вперед під прикриттям нашого артилерійського і мінометного вогню. Невелика річка Синюха, але бурхлива і неспокойна навесні.

пасти до землі. Ситуація виявилася критичною і назад далеко і до села неблизько. Хвилини через 10—15 підполковник звісив на повен зріст, вистрілював з револьвера вгору і крикнув: «Вперед за мною!». Та пробіг метрів п'ять, різко шарпнувся і впав на землю. Це сталося 18 березня 1944 року. Відстрілюючись, бійці поклялись відплатити ворогу за смерть командира.

Бійцям запам'ятався епізод. Невідомо звідки на правому березі ріки вилася музика з гармошкою, який під впливом вогню заграв раптом популярну «Катюшу». Хто він той музикант-відчайдуха, що важачи власним життям, так сердечно зустрічав радянських воїнів-визволителів? Тоді було не до розпитувань.
Добрянка вітала визволителів, 17 березня були звільнені Коритне-Забуззьке та Дорожнине. Почалася боротьба за визволення інших доколшних сіл. 18 березня Зайковський викликав до себе командира першої роти Андрія Капустяного і наказав вбити ворога з Березової Балки. Капустянов разом з майором Кошачевим в деталях обдумали весь хід операції.

«Господарям запам'ятається донька — різко подавши вперед, вона строго дослухатиметься тієї оповіді, а потім, не промовивши й слова, підхопиться і, брязнувши клямкою дверей, вийде на двір. Може виплакати, може просто побути на самоті з тим, що сколихнула в ній ця поїздка, і що в подробицях збережеться в пам'яті, доки й рясту їй топтати на цій землі.
І хоч все це буде згодом, стояти обеліску й потому — в строгій скорботі на варті людської пам'яті. Спробуймо, бодай, пунктирно означити основні віхи тієї пам'яті.
60 мільйонів загиблих, 110 мільйонів калік — наслідок двох останніх світових воєн.
Фашизм кинув до концентраційних таборів 26 мільйонів чоловік, 11 мільйонів — задушено в газових камерах, розстріляно, пов'язано або знищено іншими звірячими методами. Тільки на Україні з вини окупантів загинуло 4,5 мільйона мирних жителів. 2 мільйона 300 тисяч чоловік були насильно вивезені на чужину.

(Продовження. Поч. в номерах за 11—29 червня, 2—30 липня, 3, 6, 8, 10 та 13 серпня).

ЗАТЯЖНИЙ ПІДЙОМ

УВАГА, ПІДЛІТОК!

Оперативному бойовитості!

ЩЕ ДОКУМЕНТ був не втішним. Комсомольських працівників інформували про те, що в Гайворонському районі зросла кількість правопорушень.
Є над чим задуматися Гайворонському райкому комсомолу. Вже зараз тут перебирають у пам'яті все, що привело до такого становища. І часто погляди їх звертаються до оперативного загону. Адже саме йому належало б боротися з правопорушеннями.

Микола Сосонський, інструктор райкому комсомолу, відповідальний за роботу оперативників, скрушно зітхнув:
— Знаєте, справу здається тільки-но зрушили з місця, і ось маєте... Проте, які б там не були результати, повірте, що все йде до покращення.

достатньо протиборотувати правопорушенням. Потрібна підтримка громадськості. Однак такої взаємодії досі не спостерігається. Немає представників оперативників у комісії в справах неповнолітніх, нечітко взаємодіє загін із «Комсомольським прожектором», порідшали «сигнали» оперативників керівникам підприємств і організацій.

І виклав свої аргументи. Загін переживає «зміну поколінь». Одні вибули з загону за віком, інші — пішли в армію, треті закінчили навчання.
— А ось, — Микола кладе довгий список, — інші резерв. Хлопці надійні, не раз проявили себе з найкращого боку. На найближчому засіданні бюро приймемо їх до оперативного загону. Впевнений, виправдають надії.

Збільшити кількість загону змушує ще один факт: розширилася «географія» правопорушень. У першому півріччї злочини вчинили підлітки чотирьох сіл: Чермерполя, Соломії, Могильного, Березівки, чого не було раніше. Зважає: це села, які не епідемії дії районного оперативного загону. Варто задуматися, які форми роботи слід застосувати оперативникам щодо молоді цих сіл: можливо, організувати пости, можливо, практикувати вільні «летучки» з місцевим комсомольським активом, але без уваги залишати цю молоді не можна.

Відчуваються проблиди і в навчальній оперативників. Вже давно членам загону слід би пройти спеціальну підготовку в органах міліції. Однак цього не трапилось. Чи ж була можливість?

Хочеться вірити, що буде саме так. Тим більше, що активність оперативників уже відчутна. У районному відділенні міліції мені сказали: «До оперативників районного центру претензій немає. Беруться за справу хлопці добре».

Збільшити кількість загону змушує ще один факт: розширилася «географія» правопорушень. У першому півріччї злочини вчинили підлітки чотирьох сіл: Чермерполя, Соломії, Могильного, Березівки, чого не було раніше. Зважає: це села, які не епідемії дії районного оперативного загону. Варто задуматися, які форми роботи слід застосувати оперативникам щодо молоді цих сіл: можливо, організувати пости, можливо, практикувати вільні «летучки» з місцевим комсомольським активом, але без уваги залишати цю молоді не можна.

Цілком, — вважає заступник начальника Гайворонського районного відділення міліції Петро Федорович Книшук. — У нашому розпорядженні хороший спортзал, і інструктори можуть навчати там молоді. Проте з такими пропозиціями райкомівці до нас не зверталися.

Однак є в роботі оперативників кілька «білих плям», яких не можна обминути.
Спостерігаються ці прогалини вже в планах, які виношують гайворонці. Донедавна загін налічував 46 осіб. 19 оперативників — відділення районного центру, решта — в трьох селах: Бандуровому, Таужному, Хащеватому. Таку ж структуру і пропорції планується зберегти і цього року. Але давайть вдумамось, чи в змозі ця кіль-

Нині нарікання викликає поведінка учнів СПТУ № 5. Мабуть, слід подумати, як залучити цьому. Поки що кидається у вічі одне: надто мало залучається учнів профтехучилища до роботи в оперативному загоні.
Пильної уваги до себе потребує і Салькове. На комсомольській будові ще далеко не все в порядку з дисципліною. Але дивно, до сьогодні тут ще не створено оперативного загону. Надії комсомольських керівників... на допомогу органів міліції. Дивна тенденція...
Проте навіть, вирісши чинсьельно, один загін не в змозі

Одні з небагатьох показників, в яких не спостерігається росту порівняно з минулим роком — це кількість правопорушень серед школярів. Проте неприємно все ж читати доповіді, де пишеться, що однінадцятирічні (!) хлопчата з одного села вчепили відкривши відмичками ключиком і вкрали звіт... три іграшкових листівки. Ось тут би справоздати юним дзержинцям. Однак такі загони діють по-справжньому далеко не скрізь. А якщо й працюють, то зв'язок з ними, особливо з тими, що на селі, у оперативників нестійкий.

16 П'ЯТНИЦЯ
ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 — Кольорове телебачення. Ранкова гімнастика. (М). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Кольорове телебачення. «В гостях у дітях». (М). 10.00 — «Парижські могокани». Телевізійний багатосерійний художній фільм. 4 і 5 серії. (ЧССР). 11.55 — Новини. (К). 12.10 — Дія дітей. «Лікар Айболит». Вистава. (Львів). 15.15 — Програма телевізійних документальних фільмів. (М). 15.25 — «Вчені — селу». (М). 15.55 — «Три

зустрічі». Концерт-парис. (М). 16.40 — «Фільм — дітям». «Команда з нашого вулиці». (М). 16.50 — «Кіровоградщина живе». (Кіровоград). 18.20 — «До Дня повітряного флоту». (Кіровоград). 18.30 — Міжнародний турнір з баскетболу на приз Ю. Гагаріна. Збірна Естонії — збірна США. (Таллін). 18.55 — «Світ соціалізму». (М). 19.25 — Кольорове телебачення. «Одноактний балет». «Клас — концерт». (М). 20.00 — Телевізійний багатосерійний художній фільм «Парижські могокани». 6 серія. (ЧССР). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Кольорове телебачення. «Свіає народний артист СРСР Ю. Гуляев». (М). 22.50 — «Роздуми». Телевізійний музичний фільм. (М). 23.20 — Новини. (М). ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — «Парижські могокани». Телевізійний багатосерійний художній фільм. 4 і 5 серії. (ЧССР). 11.55 — Новини. (К). 12.10 — Дія дітей. «Лікар Ай-

болит». Вистава. (Львів). 16.45 — За накресленнями XXIV з'їзду КПРС. «Передовий досвід — всім!» (Херсон). 17.20 — «Увага: виступ!» (Одеса). 18.00 — «Реклама, оголошення». (К). 18.30 — Дія дітей. Художній телефільм «Встань раніше». (К). 19.00 — Програма «Вісвіт». (К). 19.30 — До 30-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників. «Обеліски розповідють». (Донецьк). 19.45 — «Екран молодих». (К). 20.45 — «На добраніч, діти». (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — «На дніах республіки». (К). 21.35 — Художній фільм «П'явстон Буляка». (К). 23.10 — Вечірні новини. (К).

Наша адреса і телефони

346050. ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.